

Uppföljning internkontrollplan per 240831

Miljönämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Granskningar.....	4
Nämndens granskningar	4
Risk: Ej avslutade ärenden i ärendehanteringssystemet (Vision)	4
Granskning: Granskning av ej avslutade ärenden	4
Risk: Tidredovisning	5
Granskning: Tidredovisning i Vision	5
Risk: Efterhandsdebitering av livsmedelskontroller	6
Granskning: efterhandsdebitering.....	6

Inledning

I denna rapport redovisas tre genomförda granskningar enligt internkontrollplanen för 2024.

Granskningar

Nämndens granskningar

Risk: Ej avslutade ärenden i ärendehanteringssystemet (Vision)

Beskrivning av risk

Risk för att ärenden inte blir avslutade i Vision på grund av att t ex handläggare slutar, vilket kan leda till att handläggningen inte slutförs.

Granskning: Granskning av ej avslutade ärenden

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Nämndens ärendehantering för tillsyn och kontroll

Syfte med granskningen:

Undersöka om det finns risk att ärenden inte avslutas eller får en ny handläggare vid till exempel längre ledigheter eller avslut av anställning.

Granskningsmetod:

Kontroll av pågående ärenden i ärendehanteringssystemet, Vision

Resultat

Granskningen har genomförts av en tjänsteperson från verksamhetsstödet och granskningen omfattade pågående ärenden till och med den 30 augusti 2024.

Den totala mängden pågående ärenden vid kontrollperioden var 5340.

Av dessa var 884 äldre än två år (upprättade före 2022-08-30).

Antal pågående ärenden där ansvarig handläggare har slutat/är långledig var vid kontrollen: 82 ärenden fördelade på 5 handläggare. Merparten av dessa ärenden (63 ärenden) var hos en medarbetare som fortfarande arbetar på förvaltningen men tillfälligt på en annan enhet.

Utifrån kontrollens resultat har berörda chefer fått i uppgift att se över respektive enheters pågående ärenden samt avsluta de ärenden som ska avslutas. I de fall där det saknades handläggare på grund av att handläggare slutat eller är långledig har berörd chef fått i uppgift att se över ärendet och tilldela ärendet till en handläggare som är i tjänst.

Förbättringsåtgärder

På grund av personalomsättning har ordinarie kvalitetskontroller av avslutade ärenden varit pausade under våren 2024. Förvaltningen har nu tagit upp dessa kontroller igen och kommer under hösten även att aktualisera de rutiner som förvaltningen har inom detta område.

Risk: Tidredovisning

Beskrivning av risk

Risk för bristande tidredovisning för miljötillsyn på grund av otillräckliga uppföljning och brister i rapporteringen vilket kan leda till ekonomiska avvikelser och tillsynsskulder.

Granskning: Tidredovisning i Vision

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Tidredovisning för miljötillsyn

Syfte med granskningen:

Undersöka om det finns en fungerande tidredovisning och uppföljning av tillsynsplanen.

Omfattning/avgränsning:

Samtliga tidposter för januari till och med juni.

Granskningsmetod:

Granskning av tidposter i Vision

Resultat

2022 och 2023 granskade nämnden tidredovisningen för nämndens tillsynsverksamhet enligt Miljöbalken. De granskningar av tidredovisningen för tillsynen som genomfördes visade att det fanns brister varför nämnden beslutade att även granska denna tidredovisning 2024. Denna granskning omfattar januari till och med juni 2024 och har genomförts av en oberoende tjänsteperson på ekonomienheten.

Granskning av tidredovisning för miljö- och hälsoskyddstillsynens tillsynsplan

För miljötillsynen tas det årligen fram en behovsutredning och tillsynsplan för de verksamheter som omfattas av lagstiftningen och där kommunen har tillsynsplikt. Tillgänglig tid för en heltidsarbetande inspektör motsvarar 1000 till 1100 timmar. Antalet tillgängliga timmar beräknas för de olika verksamheter som ska ha tillsyn och för varje inspektör görs det även en individuell tillsynsplan. Den faktiska tidredovisningen kan påverkas av oplanerade vakanser, sjukdom och vård av barn. Syftet med tidredovisningen när det gäller den avgiftsfinansierade delen är att utgöra underlag för den tillsyn som faktureras i efterhand, och för att utgöra underlag för hur mycket tidsåtgången är för de objekt som har årsavgifter. För årsavgifter är det viktigt att tillsynen motsvarar den branschtid som årsavgifterna utgör och tidredovisningen blir därmed ett verktyg för denna uppföljning. När det gäller den skattefinansierade tillsynen används tidredovisningen för att kunna följa upp tidsåtgången för till exempel obefogade klagomål, remisser, åtalsanmälningar och överklagningar. Med en fungerande tidredovisning blir planeringen bättre och rätt tid kan läggas där resurserna gör bäst miljönytta.

Resultatet av granskningen visar att det fortfarande finns en stor avvikelse mellan den totalt planerade tiden och den redovisade tiden. Den redovisade tiden är cirka 4 300 timmar lägre jämfört med den planerade tiden för perioden och där cirka 1 800 timmar kan förklaras av vakanser. Av cirka 27 000 planerade timmar för perioden utgör avvikelsen nio procent. Motsvarande avvikelse var åtta procent för samma period 2023. Granskningen av den avgiftsfinansierade tillsynen visar däremot ingen avvikelse gentemot det som planerats.

Avvikelsen kan till viss del förklaras med de oplanerade vakanserna som lett till ett behov av omfördelning av arbetet inom och mellan enheterna, vilket i sin tur medfört fler fördelnings- och introduktionsmöten än normalt. Det har också medfört ett utökad behov av instudering av tillsynsområden än normalt skulle behövt ske. Inom delar av verksamheten finns det även en stor andel nyanställda som behöver mer oplanerad utbildningstid. Varken dessa arbetsuppgifter eller utbildningstiden tidsredovisas.

Slutsatsen av granskningen är att tidredovisningen fungerar bra för den tid som är avgiftsfinansierad men det kvarstår fortfarande avvikelser för den totala tid som tillsynen omfattar.

Risk: Efterhandsdebitering av livsmedelskontroller

Beskrivning av risk

Risk för utebliven efterhandsdebitering på grund av att rutiner inte följs eller är otydliga vilket kan leda till ekonomisk eller förtroendemässig skada.

Granskning: efterhandsdebitering

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

rutin för efterhandsdebitering

Syfte med granskningen:

Säkerställa efterhandsdebitering av samtliga kontroller.

Granskningsmetod:

Samtliga underlag ska granskas.

Resultat

Från och med år 2024 efterhandsdebiteras de livsmedelskontroller som tidigare år haft en årsavgift, det vill säga en årlig debitering i förskott. Tidigare skedde denna debitering oavsett om verksamhetsutövaren erhöll ett kontrollbesök under debiteringsåret eller inte, exempelvis om verksamheten inte hade en årlig kontrollfrekvens. År 2023 uppgick de förfakturerade avgifterna till 13 900 000 kr och för 2024 var motsvarande avgifter budgeterade med 13 200 000 kronor (minskningen av intäkterna finns förklarade i miljönämndens nämndsbudget för 2024). För att säkerställa intäkterna behöver kontrollerna bli utförda, rapporterade och fakturerade enligt nya rutiner. Därför har en granskning av 40 slumpmässigt utvalda underlag till utförda kontroller genomförts. På grund av tidsskäl blev den planerade totalundersökningen ersatt av stickprov. Granskningen omfattade kontroll av att den nedlagda tiden motsvarade beslutad avgift och att denna fakturerats verksamhetsutövaren.

Vid granskningen konstaterades inga avvikelser och rutinerna för debitering av livsmedelskontrollerna bedöms fungera. Det genomförs även systematiska kontroller av att kontrollrapporter skrivs och att fakturor blir utförda, vilket också bidrar till en låg risk för att efterhandsdebiteringen inte fungerar.

Granskningen har utförts av en medarbetare på ekonomienheten.